

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TURHAN ÇÖMEZ'İN
7/46134 ESAS SAYILI YAZILI SAYI ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Basında yer alan haberlerde, Çinli otomotiv şirketi BYD'nin Türkiye'de gerçekleştireceğini açıkladığı yatırımın fiilen başlamadığı, şirketin önceliğini Macaristan'daki tesislere verdiği ve Türkiye'deki yatırım sürecinin durdurulduğu yönünde açıklamalar yer almıştır. Buna karşın hükümet temsilcileri ve Bakanlığınız tarafından yatırımın başladığı, hızla ilerlediği ve herhangi bir aksaklık bulunmadığı yönünde açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda aşağıdaki somların cevaplandırılması önem arz etmektedir.

Soru 1-BYD ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanmış yatırım sözleşmesi, mutabakat zaptı veya benzeri hukuki belgeler mevcut mudur?

Soru 2- Bu belgelerde BYD'nin üstlendiği yatırım yükümlülükleri nelerdir?

Soru 3- Manisa'da kurulacağı açıklanan fabrikanın toplam yatırım tutan ne kadardır?

Soru 4- Fabrikanın üretim kapasitesi ne olarak planlanmıştır?

Soru 5- Fabrika için tahsis edilen arazi kaç metrekaredir?

Soru 6- Arazi tahsisi hangi tarihte yapılmıştır?

Soru 7- Tahsis edilen arazi üzerinde bugüne kadar hangi fiziki çalışmalar gerçekleştirilmiştir?

Soru 8- Fabrika inşaatı fiilen başlamış mıdır?

Soru 9- Başladıysa gerçekleşme oranı yüzde kaçtır?

Soru 10- Başlamadıysa Bakanlığınız tarafından kamuoyuna yapılan "yatırım başladı", "hızla ilerliyor", "aksaklık yok" açıklamalarına dayanağı nedir?

Soru 11- Bakanlığınız yatırım alanında en son ne zaman yerinde inceleme yapmıştır?

Soru 12- Bu incelemelere ilişkin raporlar mevcut mudur?

Soru 13- BYD'nin yatırım takvimine göre üretime hangi tarihte başlanması öngörülmüştür?

Soru 14- Bu takvimde değişiklik yapılmış mıdır?

Soru 15- Yapıldıysa gerekçesi nedir?

Soru 16- Şirket tarafından taahhüt edilen istihdam sayısı kaçtır?

Soru 17- Bugüne kadar kaç kişi istihdam edilmiştir?

Soru 18 -Şirket tarafından kurulacağı belirtilen AR-GE merkezleriyle ilgili hangi somut adımlar atılmıştır?

Soru 19- Bakanlığınız kayıtlarına göre bugün itibarıyla faaliyette olan bir AR-GE merkezi mevcut mudur?

Soru 20- TBMM Genel Kurulu'nda dile getirilen teknoloji transferi taahhütleri hangi sözleşme hükümlerine dayanmaktadır?

Soru 21- Teknoloji transferinin kapsamı nedir?

Soru 22- Batarya teknolojisi transferi öngörülmüş müdür?

Soru 23- Elektrik motoru teknolojisi transferi öngörölmüş müdür?

Soru 24- Araç elektronik kontrol sistemleriyle ilgili teknoloji transferi öngörölmüş müdür?

Soru 25- Yazılım ve sürüş sistemlerine ilişkin teknoloji paylaşımı planlanmış mıdır?

Soru 26- Bakanlığınız ile BYD arasında teknoloji transferine ilişkin imzalanmış özel protokoller bulunmakta mıdır?

Soru 27- Çin basınında yer alan ve "Türk tarafının sözleşmede bulunmayan teknoloji taleplerinde bulunduğu" yönündeki iddialar doğru mudur?

Soru 28- Bu iddialar hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?

Soru 29- Reuters'a yapılan açıklamalarda Türkiye yatırımının durdurulduğu veya ertelendiği yönünde ifadeler yer almıştır. Bakanlığınıza bu konuda resmi bildirim yapılmış mıdır?

Soru 30- Yapıldıysa hangi tarihte yapılmıştır?

Soru 31- Bakanlığınız yatırımın durdurulması veya gecikmesi nedeniyle herhangi bir yaptırım süreci başlatmış mıdır?

Soru 32- Başlatıldıysa kapsamı nedir?

Soru 33- Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?

Soru 34- Yatırım taahhütlerinin yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak cezai hükümler nelerdir?

Soru 35- Bakanlığınız, TBMM'de verilen yatırım ve teknoloji transferi taahhütlerinin gerçekleşmemesi halinde sorumluluk üstlenecek midir?

Soru 36- Bugün itibarıyla BYD'nin Türkiye yatırımının geleceğine ilişkin Bakanlığınızın elindeki en güncel resmi bilgi nedir?

Soru 37- Son iki yıl içinde BYD yöneticileri ile Bakanlığınız arasında kaç görüşme gerçekleştirilmiştir?

Soru 38- Bu görüşmelerde yatırımın ertelenmesi veya iptali konusu gündeme gelmiş midir?

Soru 39- Manisa'da yatırımın gerçekleşmemesi halinde bölgenin uğrayacağı istihdam kaybına ilişkin etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

CEVAPLAR:

Bilindiđi üzere, elektrikli araçların gelişimi ve dijital teknolojilerin yaygınlaşması ile otomotiv sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. Sektörün bu dönüşüme adapte edilmesi ve doğabilecek fırsatların değerlendirilmesi, sektöre yönelik politikalarımızın odağında yer almaktadır. İçten yanmalı araçlarda olduğu gibi yeni gelişen elektrikli araçlarda da ölkemizin dünyanın önde gelen üretim üslerinden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda, Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından çok boyutlu bir strateji benimsenmiştir. Ölkemizde üretilen katma değerin artırılması, endüstrinin dönüşümünün hızlandırılması ve elektrikli araçlar alanında doğan fırsatın değerlendirilmesi için hayata geçirilen Togg projesi, bu stratejinin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Togg projesi, Bakanlığımızın devam eden destekleri ve tüketicilerin teveccühü ile hedefleri doğrultusunda

ilerlemektedir. Bununla birlikte, mevcut üreticilerin yeni model geliştirmeleri, kapasite artışları, Ar-Ge faaliyetleri ve yeni nesil araç yatırımları Bakanlığımız tarafından güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Mevcut üreticiler tarafından devreye alınan yeni nesil araç yatırımları, uygulanan bu politikanın etkinliğini ve somut neticelerini ortaya koymaktadır. Diđer taraftan, elektrikli araçlar alanında teknoloji ve üretim yetkinliğine sahip uluslararası oyuncuların yatırımlarının ülkemize çekilmesine de ulusal hedeflerimize ulaşma bakımından stratejik bir önem verilmektedir. Bu kapsamda da çeşitli küresel markaların ülkemizde üretimlerine yönelik çalışmalar kararlılıkla yürütölmektedir.

BYD'nin Manisa'da gerçekleştirmesi hedeflenen yatırım projesi, ülkemizde yeni nesil araç üretim kapasitesinin artırılması amacıyla, yatırımlara proje bazlı destek verilmesine dair teşvik mevzuatımızın çizdiği sınırlar dâhilinde; yatırımın niteliği, asgari şartları, proje takvimi, firmanın sorumlulukları ve taahhütleri tanımlanarak destek kapsamına alınmıştır. Yatırımın öngörölen şekilde tamamlanmasına ilişkin olarak yatırım teşvik mevzuatının öngördüğü çerçevede izleme ve denetim faaliyetleri ile gerekli idari işlemler, Bakanlığımızca eksiksiz olarak yerine getirilmektedir.

Teşvik sistemimiz kapsamında desteklenen yatırımların öngörölen şekilde tamamlanmaması durumunda, sağlanan teşviklerin geri ödenmesine yönelik hususlar ile yatırımcılara uygulanacak diğer müeyyideler ise mevzuatımızda düzenlenmiştir. Bu müeyyideler, bahse konu yatırım için de geçerlidir. Bununla birlikte, tüm süreçlerde kamunun hak ve menfaatleri güçlü şekilde teminat altına alınmıştır.